

GRADIVO K TOČKI 19

NAČRT UPRAVLJANJA BIOSFERNEGA OBMOČJA ŠKOCJANSKE JAME - seznanitev

OBČINA HRPELJE - KOZINA

Hrpelje, Reška cesta 14
SI - 6240 KOZINA

T: 05 6800 150

F: 05 6800 180

E: obcina.hrpelje-kozina@hrpelje.si
www.hrpelje-kozina.si

Številka: 032-5/2026-18

Datum: 8. 6. 2026

OBČINSKEMU SVETU
OBČINE HRPELJE – KOZINA

ZADEVA:	Načrt upravljanja Biosfernega območja Škocjanske jame
NAMEN:	Seznanitev
PRAVNA PODLAGA:	16. člen Statuta Občine Hrpelje - Kozina (Uradni list RS, št. 51/15, 73/25 in 589/26)
PREDLAGATELJ:	Saša Likavec Svetelšek, županja
GRADIVO PRIPRAVIL:	Park Škocjanske jame
POROČEVALKA:	dr. Rosana Cerkvénik, Park Škocjanske jame

Obrazložitev:

Park Škocjanske jame je bil leta 2004 vključen v Unescov program Človek in biosfera (MAB) kot Biosferno območje Kras. To je obsegalo ožje območje parka, vplivno območje (obe določeni z Zakonom o regijskem parku Škocjanske jame) ter prehodno območje (tisti del občine Divača, ki ni bil zajet v območje parka). Kasneje se je tako s strani lokalnih skupnosti kot s strani Unesco v Parizu pojavil predlog, da se biosferno območje Kras razširi tudi na tiste dele občin Hrpelje – Kozina, Pivka in Ilirska Bistrica, ki dotlej še niso bili del biosfernega območja. Občinski sveti so se s predlogom seznanili in ga podprli, kakor tudi s spremembo imena v Biosferno območje Škocjanske jame. Leta 2025 je bila s strani Unesco potrjena širitev in preimenovanje.

Leta 2025, ob oddaji rednega periodičnega poročila na Unesco, je Park Škocjanske jame, kot nosilec programa za biosferno območje, prejel navodilo, da pripravi načrt upravljanja, pri katerem naj sodelujejo vsi pristojni deležniki. V pripravo dokumenta smo vključili vse štiri občine, obe RRA ter oba LASa.

Osnovno vodilo pri pripravi dokumenta je bilo, da načrt upravljanja temelji na že obstoječih in relevantnih strateških dokumentih, ki veljajo za naše območje – to je Program varstva in razvoja PŠJ, regijske razvojne strategije in strategije LAS progamov. Dokument je sestavljen v skladu s priporočili Sekretariata MAB in prilagojen našim podobnim dokumentom. Tako prioritete (aktivnosti) kot kazalniki so postavljeni na način, da so akutalni ter dosegljivi in da ostajajo v časovnih, kadrovskih in finančnih okvirih obstoječih načrtov dela. Ker se dokument naslanja na obstoječe strateške dokumente, ne vključuje finančnega dela, ampak predstavlja povzetek tistih aktivnosti v prostoru, ki so ključne za program Človek in biosfera. Prav tako dokument ne prinaša novih varstvenih režimov v prostoru.

Časovno je dokument pripravljen za obdobje 2026 – 2034, saj na ta način sledimo časovnici periodičnega poročanja, ki nam jo določa Unesco. Ne pričakujemo, da se bodo strateški dokumenti prostora (PVR PŠJ, RRP in strategije LAS) po letu 2028 bistveno odmaknile od ustaljenih okvirov.

Z načrtom upravljanja se bodo seznanili občinski svet ter strokovni svet javnega zavoda Park Škocjanske jame, potrdil pa ga bo svet javnega zavoda Park Škocjanske jame.

Dokument bomo na Sekretariat MAB oddali predvidoma septembra / oktobra letos.

Skupaj s sprejetjem dokumenta se bo oblikovala operativna delovna skupina, v kateri bodo imenovani predstavniki sodelujočih organizacij.

Namen Unesco biosfernih območij je, poleg varovanja in ohranjanja narave ter kulturne dediščine, spodbujanje raziskovalnih in izobraževalnih dejavnosti ter trajnostnega razvoja. Vsako biosferno območje je razdeljeno na tri cone, in sicer ožje območje (območje varstva, v našem primeru osrednje območje parka Škocjanske jame), vplivno in prehodno območje.

Območje občine Hrpelje – Kozina sodi v vplivno in prehodno območje, katerih namen je predvsem razvijati in izvajati izobraževalne dejavnosti in ozaveščanje o pomenu narave in kulturne dediščine ter razvijati trajnostni razvoj območja.

Območje občine Hrpelje Kozina je aktivno vključeno v več aktivnosti biosfernega območja, izpostaviti velja:

- Izobraževalne aktivnosti – OŠ Dragomirja Benčiča – Brkina Hrpelje
- Raziskovalne dejavnosti – popisi in spremljanje stanja rastlinskih in živalskih vrst
- Izvajanje projektov – popisi in obnove kalov in ledenic, čiščenje zaraščenih površine, ureditev Centra na Tatrah,...
- Vključevanje ponudnikov v blagovno znamko Unesco biosferno območje ter sodelovanje z ORA Krasa in Brkinov

Priloženo se nahaja Načrt upravljanja Biosfernega območja Škocjanske jame. Predlagamo, da se Občinski svet Občine Hrpelje – Kozina z njim seznani.

Pripravili:
Strokovni sodelavci javnega zavoda
Park Škocjanske jame

Saša Likavec Svetelšek
županja

Priloge:

- Načrt upravljanja Biosfernega območja Škocjanske jame